

Bir şûra ve bir kongreden izlenimler (II)

Aykut Göker

“Ekonomik ekvator dediğimiz zengin kuzey ile fakir güneyi ayıran çizgi, şimdi yeniden çizilmektedir. Sayısal bölünmeyi (“digital divide”) gösteren haritalarda Türkiye, dünya ortalamasının dahi altındaki iletişim altyapısı varlığıyla ‘tam ortada’ bulunmaktadır. Türkiye, bu haritanın neresinde yer alacağına şimdiden karar vermek zorundadır. Bundan sonraki 5 yılda, iletişim sektöründe uygulayacağımız uzun vadeli ve istikrarlı politikalar, ekonomik ekvatorun ne yanında yer alacağımızı belirleyecektir.” Bu satırlar, Türkiye Bilişim Şûrası’nda tartışmaya açılan “**Bilgi Toplumuna Doğru**” başlıklı rapordan. Demek ki umut bundan sonraki beş yılda...

Peki, bu yıla kadar ne yapmışız? Yine aynı raporda belirtildiğine göre, iletişim altyapısı için yapılan yatırımlar, Türkiye’yi geleceğin bilgi toplumuna taşıyacak altyapının kurulabilmesi için **TUENA Projesi**’nde öngörülmüş olanın çok altında kalmış. TUENA’yı hatırlayacaksınız; hani şu rafa kaldırılan proje...

Şûra’daki görüşmeler sırasında, OECD kaynaklarına dayanarak verilen bazı bilgiler de son derece çarpıcıydı. Bu bilgilere göre, ‘bilişim teknolojileri [enformasyon ve telekomünikasyon teknolojileri]’ alanında yapılan ARGE harcamalarının GSYİH içindeki payı Finlandiya’da %1; İsveç ve G. Kore’de %0,8; Japonya’da %0,7; ABD’de %0,5 ve İrlanda’da %0,4 imiş. Oysa bizim bütün ARGE harcamalarımızın GSYİH içindeki payı yalnızca %0,63...

Sayısal bölünmenin karanlık tarafında kalmamak için Şûra bize ne öneriyor? Aşağıdaki satırlar **Sonuç Bildirgesi’nden:**

*“Ülke bilişim stratejilerini oluşturacak, uygulamaları takip ve koordine edecek, sorunlara müdahale edip çözecek kurumsal bir düzenlemeye gidilmelidir. Bu düzenleme gerçekleştirilinceye kadar Başbakanlığa bağlı ve özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve akademik çevrelerin de katıldığı bir **Bilişim Kurulu** zaman kaybetmeden kurulmalıdır.*

*“Devletin tüm iş süreçleri, **e-Devlet** yaklaşımı ile tekrar gözden geçirilmeli; ...temel yaklaşım bürokratik süreçlerin verimliliği ve vatandaş memnuniyetinin sağlanması olmalıdır.*

“Türkiye 21. yüzyılda varlığını sürdürebilmek için eğitim politikasını yeniden yapılandırmak zorundadır. Bu yapılanma, toplumumuzun düşünme, öğrenme ve iletişim alışkanlıklarını geleceğin gereksinimlerine yanıt verecek biçimde değiştirebilmek; yaratıcı, girişimci, esnek, yenilikçi ve sorgulayıcı bir düşünce tarzı geliştirebilmek için bilişim teknolojilerinden yararlanmaya yönelik olmalıdır.

*“Türkiye, ARGE kültürünü toplumun her alanına yaymak, uluslararası nitelikte ARGE yapmak ve dünyada, bilişim teknolojilerinin seçilmiş alanlarında, özellikle yazılım alanında söz sahibi bir ülke konumuna gelmek zorundadır. Türkiye, coğrafi konumunun sağladığı avantajını, ülkeler ve kıtalar arasındaki sayısal iletişimde ‘**Avrasya Sayısal Kavşak Noktası**’ olma avantajına dönüştürmelidir.*

*“Internet’in yaygınlık kazanması için daha ucuz, daha hızlı ve daha güvenli Internet hizmeti verme ilkesi, **geniş bant altyapısı** ile desteklenerek hayata geçirilmelidir.”*

Şûra’nın ilgi çekici yanlarından biri de “bilişim teknolojilerine dayalı ilişkilerin hukuk sistemimize nasıl yansıdığı, mevcut mevzuatımızın beliren ihtiyacı karşılayıp karşılamayacağı, hangi konularda yeni hukuki düzenlemelere ihtiyaç duyulduğu ve yapılması

gereken hukuki düzenlemelerde nasıl bir yol ve politika izlenmesi gerektiği”ni araştırarak değerlendiren Hukuk Çalışma Grubu’nun ortaya koyduğu kapsamlı rapordur. Bu rapor Sonuç Bildirgesi’ne şu çarpıcı ‘**vizyon**’ cümlesiyle yansdı:

“Bilgi toplumuna geçiş sürecinde ülkemizin hukuk alanındaki vizyonu, ‘toplumsal ve bireysel yaşamın her alanında belirleyicilik işlevi üstlenen bilginin, fikri emeğin ve yaratıcılığın değerinin tanındığı, saygı gösterildiği ve korunduğu, sayısal uçurumu [bölünmeyi] engelleyen dinamik bir hukuki altyapının, düşünce, ifade, bilgiye erişim özgürlüğü ve kişisel verilerin korunması başta olmak üzere, hukuk devleti temel ilke ve kuralları çerçevesinde gerçekleştirilmesi’ olarak belirlenmelidir.” Şûra Bildirgesi’nin lâfta kalmaması söylenenleri sahiplenmemize bağlı.

CBTD, 29 Haziran 2002.